

Aşağıdaki sorularımın *Tarım ve Orman bakanı İbrahim Yumaklı* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 08.08.2025

Yılmaz HUN

Iğdır Milletvekili

Ardahan, Kars ve Iğdır illerinde son haftalarda hızla yayılan şap hastalığı, bölge hayvancılığını ciddi şekilde tehdit etmektedir. Yerel üreticilerden gelen bilgilere ve basında yer alan haberlere göre, yüzlerce büyükbaş hayvan hastalık nedeniyle telef olmuştur. hastalığın yayılma hızı kontrol altına alınamamış, üreticilerin yaşadığı zarar telafi edilmemiştir.

Tarım ve hayvancılıkla geçinen Ardahan, Kars ve Iğdır gibi illerde yaşanan bu tür krizlerin sadece ekonomik değil, aynı zamanda sosyal ve bölgesel boyutları da vardır. Bakanlığın gerekli aşılama çalışmalarını zamanında yapmaması, erken uyarı ve müdahale mekanizmalarının devreye sokulmaması gibi ihmaller, kırsalda yaşayan yurttaşların zaten sınırlı olan geçim kaynaklarını tamamen ortadan kaldırmakta, kamu yönetimiyle yurttaş arasında güven krizi yaratmaktadır.

Hayvanları telef olan üreticilerin herhangi bir destek alamadığı, ölü hayvanların uygun şekilde bertaraf edilmediği, hatta bazen gömülmeden doğaya terk edildiği yönünde gelen şikayetler, hem halk sağlığı hem de çevresel güvenlik açısından ciddi bir risk teşkil etmektedir. Ayrıca bu durum, hayvansal ürünlerde arz-talep dengesini de bozar niteliktedir.

Bu bağlamda;

1. Son bir ay içerisinde Ardahan, Kars ve Iğdır illerinde tespit edilen şap hastalığı vakalarının sayısı kaçtır?
2. Bu üç ilde şap hastalığı nedeniyle telef olan hayvan sayısı ne kadardır? İllere göre dağılımı nedir?

3. Şap hastalığının yayılmasını önlemek için bakanlığınız tarafından hangi önleyici ve koruyucu tedbirler alınmıştır? Bu tedbirlerin uygulanma tarihi nedir?
4. Hastalık çıkan köylerde karantina uygulamaları hangi tarihler arasında ve kaç yerleşim biriminde uygulanmıştır?
5. Bölgedeki hayvanlara yönelik olarak şap aşılması en son ne zaman yapılmıştır? Hangi oranla tamamlanmıştır?
6. Telef olan hayvanlar için üreticilere herhangi bir tazminat veya destek ödemesi yapılmış mıdır? Yapılmadıysa gerekçesi nedir?
7. Hastalık nedeniyle ölen hayvanların bertarafı sırasında çevre ve halk sağlığına uygun prosedürler izlenmiş midir? İzlenmediyse sorumlu kurum ya da görevlilere yönelik bir işlem başlatılmış mıdır?
8. Basında yer alan haberlere göre tarım ve orman bakanlığı tarafından yapılan şap aşısının hayvanların korumadığı aksine aşının hastalığın yayılmasında önemli rol oynadığı iddia edilmektedir. Bakanlık tarafından yapılan şap aşuları hakkında başlatılan herhangi bir inceleme mevcut mudur?
9. Tarım ve hayvancılığın temel geçim kaynağı olduğu bu illerde yaşanan bu tarz krizlerin sistematik olarak önlenmesi için bölgeye özgü özel bir tarım ve hayvancılık destek planı hazırlamayı düşünüyor musunuz?